

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. rugsėjo 14 d.*

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Karteliai — Europos įtempiamosios plieninės armatūros rinka — Baudos — Baudų dydžio apskaičiavimas — 2006 m. baudų dydžio apskaičiavimo gairės — 35 punktas — Neribota jurisdikcija — Pareiga motyvuoti — Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija — 47 straipsnis — Teisė į veiksmingą teisinės gynybos per protingą terminą priemonę“

Byloje C-519/15 P

dėl 2015 m. rugsėjo 25 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Trafilerie Meridionali SpA, įsteigta Peskaroje (Italija), atstovaujama *avvocati* P.M. Ferrari ir G. Lamicela,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai V. Bottka, G. Conte ir P. Rossi, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Arabadjiev, teisėjai J.-C. Bonichot ir E. Regan (pranešėjas),

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: italų.

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu *Trafilerie Meridionali SpA* (toliau – *Trame*) prašo panaikinti 2015 m. liepos 15 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Trafilerie Meridionali / Komisija* (T-422/10, toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2015:512); tuo sprendimu Bendrasis Teismas iš dalies atmetė jos ieškinį dėl 2010 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimo C(2010) 4387 galutinis dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/38.344 – Įtempiamoji plieninė armatūra), iš dalies pakeisto 2010 m. rugsėjo 30 d. Komisijos sprendimu C(2010) 6676 galutinis ir 2011 m. balandžio 4 d. Komisijos sprendimu C(2011) 2269 galutinis (toliau – ginčijamas sprendimas), panaikinimo ir pakeitimo.

Teisinis pagrindas

- 2 Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių (OL C 210, 2006, p. 2; toliau – 2006 m. baudų apskaičiavimo gairės) dalyje „Mokumas“ numatyta:

„35. Išskirtinėmis aplinkybėmis Komisija gali, jeigu yra to prašoma, atsižvelgti į ypatingoje finansinėje ir socialinėje padėtyje atsidūrusios įmonės nepajėgumą mokėti baudą. Komisija jokių būdu nemažins baudos vien konstatavusi, kad įmonė atsidūrė nepalankioje ar nuostolingoje finansinėje situacijoje. Baudą sumažinti bus galima tik remiantis objektyviais įrodymais, kad baudos skyrimas pagal šiose Gairėse numatytas sąlygas sukels nepataisomą pavojų susijusios įmonės ekonominiam gyvybingumui ir visiškai nuvertins jos turtą.“

Ginčo aplinkybės

- 3 Šioje byloje nagrinėjamas sektorius yra įtempiamosios plieninės armatūros (toliau – IPA) sektorius. Ši sąvoka apima metalinę vielą, kurios gamybai skirtų strypų pluoštus ir, be kita ko, pirma, plieną iš anksto įtempiamam gelžbetoniui, kuris naudojamas įrengiant balkonus, pamatų polius arba vamzdžius, antra, plieną vėliau įtempiamam gelžbetoniui, kuris naudojamas pramoninėje ir požeminėje architektūroje arba statant tiltus.
- 4 *Trame* yra Italijoje įsteigta trijų ir septynių vielų pluošto ir kitų plieninės armatūros rūšių gamintoja. Bent nuo 1997 m. pradžios iki 2002 m. pabaigos, t. y. laikotarpiu, kai ši bendrovė vadinosi *Trafilerie Meridionali SpA*, didžioji jos kapitalo dalis priklausė vienos šeimos nariams. 2008 m. balandžio 28 d. ši bendrovė pakeitė pavadinimą į *Emme Holding SpA* ir įsteigė dukterinę bendrovę *Trafilerie Meridionali Srl*, kuri perėmė patronuojančiosios bendrovės gamybinę veiklą. 2013 m. lapkričio 11 d. *Emme Holding* prijungė prie savęs šią dukterinę bendrovę ir susigrąžino pavadinimą *Trafilerie Meridionali SpA*.
- 5 Iš *Bundeskartellamt* (Federalinė konkurencijos tarnyba, Vokietija) ir vieno IPA gamintojo gavusi informacijos apie SESV 101 straipsnio pažeidimą 2002 m. rugsėjo 19 ir 20 d. Komisija atliko patikrinimus kelių įmonių patalpose.
- 6 Užbaigusi tyrimą 2008 m. rugsėjo 30 d. Komisija priėmė pranešimą apie kaltinimus kelioms bendrovėms, tarp kurių buvo *Trame*. Visos šio pranešimo apie kaltinimus gavėjos, atsakydamos į Komisijos suformuluotus kaltinimus, pateikė savo rašytines pastabas. 2009 m. vasario 11 ir 12 d. buvo surengtas išklausa; jame dalyvavo ir *Trame*.

- 7 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, kad keli IPA tiekėjai pažeidė SESV 101 straipsnio 1 dalį, o nuo 1994 m. sausio 1 d.–1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 52 t., p. 3) 53 straipsnio 1 dalį, nes laikotarpiu nuo 1984 m. sausio 1 d. iki 2002 m. rugsėjo 19 d. dalyvavo europiniame, nacionaliniame ir regioniniame kartelyje.
- 8 Šį kartelį, be kita ko, sudarė tokie susitarimai:
- nacionalinis susitarimas, galiojęs nuo 1995 m. gruodžio 5 d. iki 2002 m. rugsėjo 19 d. ir susijęs su kvotų nustatymu Italijai ir eksportu iš šios šalies į kitas Europos šalis („Italijos klubas“),
 - 1997 m. gegužės mėn. sudarytas ir 2002 m. rugsėjo mėn. nustojęs galioti paneuropinis susitarimas, susijęs, be kita ko, su kvotų pasidalijimu, klientų pasiskirstymu ir kainų nustatymu („Europos klubas“), ir
 - „Europos klubo“ ir „Italijos klubo“ pasitarimai (bent nuo 2000 m. rugsėjo mėn. iki 2002 m. rugsėjo mėn. nuolatinės „Europos klubo“ narės *Italcables SpA*, *CB Trafalati Acciai SpA* (toliau – *CB*), *Redaelli Tecna SpA*, *Industria Trafileria Applicazioni Speciali SpA* (toliau – *Itas*) ir *Siderurgica Latina Martin SpA* periodiškai susitikdavo siekdamos įtraukti Italijos įmones į „Europos klubą“ kaip nuolatinės nars).
- 9 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, kad nuo 1997 m. kovo 4 d. iki 2002 m. rugsėjo 19 d. *Trame* dalyvavo „Italijos klubo“ veikloje ir kad nuo 2000 m. gegužės 15 d. *Trame* „žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti apie įvairius kartelio lygius“ ir konkrečiai apie „Europos klubą“. Komisija pripažino *Trame* atsakinga už dalyvavimą kartelyje šiuo laikotarpiu nuo 1997 m. kovo 4 d. iki 2002 m. rugsėjo 19 d.
- 10 Už šį pažeidimą *Trame* buvo skirta 3,249 mln. eurų bauda. Iš pradžių Komisija nustatė 10 mln. eurų bazinį baudos dydį, paskui sumažino šį dydį iki 9,5 mln. eurų, siekdama, kad būtų atsižvelgta į mažareikšmį šios bendrovės vaidmenį nagrinėjamame kartelyje. Galiausiai, kadangi ši suma viršijo maksimalią visos *Trame* 2009 m. apyvartos (apie 32,5 mln. eurų) 10 % ribą, Komisija nustatė, kad galutinis baudos dydis yra 3,249 mln. eurų.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 11 2010 m. rugsėjo 15 d. *Trame* Bendrojo Teismo kanceliarijoje pateikė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo ir pakeitimo.
- 12 Grįsdama savo ieškinį *Trame* pateikė penkis pagrindus, susijusius su jos dalyvavimu kartelyje ir šio dalyvavimo įtaka baudos dydžiui. Konkrečiai kalbant, pirmasis ieškinio pagrindas buvo susijęs su tuo, kad Komisija nepagrįstai kaltino ją dėl dalyvavimo darant vieną pažeidimą. Priėmus Sprendimą C(2011) 2269 galutinis *Trame* patikslino savo pagrindus ir nurodė, kad taip pat pažeisti proporcingumo ir vienodo požiūrio principai, nes nustatant baudos dydį *ArcelorMittal SA* ir *Ori Martin SA* buvo vertinamos kitaip nei ji. Galiausiai *Trame* pateikė šeštąjį ieškinio pagrindą, susijusį su jos nepajėgumu sumokėti baudą.
- 13 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas panaikino ginčijamą sprendimą tiek, kiek jame Komisija, pirma, nustatė, kad nuo 1997 m. kovo 4 d. iki 2000 m. spalio 9 d. *Trame* dalyvavo paneuropinėje nagrinėjamo pažeidimo dalyje, nusprendė, jog nuo 1997 m. kovo 4 d. iki 2000 m. vasario 28 d. šis dalyvavimas buvo susijęs su pluoštu iš trijų vielų ir konstatavo, kad nuo 2001 m. rugpjūčio 30 d. iki 2002 m. birželio 10 d. ji dalyvavo atliekant antikonkurencinius veiksmus, o antra, skyrė *Trame* neproporcingą baudą už dalyvavimą darant vieną pažeidimą nuo 1997 m. kovo 4 d. iki 2002 m. rugsėjo 19 d.

- 14 Naudodamasis savo neribota jurisdikcija Bendrasis Teismas nusprendė, kad 5 mln. eurų bauda leistų veiksmingai pažaboti *Trame* neteisėtą elgesį. Tačiau dėl to, kad 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101] ir [102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 2 dalyje numatyta maksimali 10 % visos apyvartos dydžio riba, Bendrasis Teismas nusprendė, jog galutinis *Trame* skirtos baudos dydis negali viršyti 3,2 mln. eurų, ir nustatė tokio dydžio baudą.
- 15 Likusią ieškinio dalį Bendrasis Teismas atmetė.
- 16 2015 m. lapkričio 10 d. nutartimi *Trafilerie Meridionali / Komisija* (T-422/10 REC, EU:T:2015:857) Bendrasis Teismas, remdamasis Komisijos pateiktu prašymu, ištaisė skundžiamą sprendimą tam, kad atsižvelgdamas į duomenis, šiuo klausimu nurodytus ginčijamame sprendime ir pakartotus to sprendimo 20 punkte, tiksliau suapvalintų *Trame* skirtos baudos galutinį dydį. Taip pat Bendrasis Teismas nurodė, kad skundžiamo sprendimo 407 ir 408 punktus ir jo rezoliucinės dalies 3 punktą reikia aiškinti taip, kad juose nustatytas baudos dydis yra 3,249 mln. eurų.

Šalių reikalavimai

- 17 Apeliaciniu skundu apeliantė Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti skundžiamo sprendimo dalį, kurioje atmestas ieškinio pagrindas, susijęs su negalėjimu inkriminuoti *Trame* „Europos klubo“ veiklos, ir dalį, susijusią su *Trame* skirta sankcija, todėl – patenkinti atitinkamus Bendrajame Teisme pateiktus reikalavimus; nepatenkinus šių reikalavimų – panaikinti minėtas sprendimo dalis ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui,
 - panaikinti skundžiamo sprendimo dalį, kurioje atmestas ieškinio pagrindas, susijęs su *Trame* nepajėgumu mokėti baudą, ir dalį, susijusią su *Trame* skirta bauda, todėl – patenkinti Bendrajame Teisme pateiktus atitinkamus reikalavimus; nepatenkinus šių reikalavimų – panaikinti minėtas sprendimo dalis ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui,
 - panaikinti skundžiamo sprendimo dalį, susijusią su *Trame* skirtos baudos apskaičiavimu, ir išspręsti ginčą; nepatenkinus šio reikalavimo, panaikinti minėtą sprendimo dalį ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui,
 - panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek jame nustatyta, kad *Trame* padengia savo bylinėjimosi pirmojoje instancijoje išlaidas, ir nurodyti, kad šias išlaidas (arba bent dalį jų) padengia Komisija,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi šioje instancijoje išlaidas,
 - pripažinti, kad Bendrasis Teismas pažeidė jam tenkančią pareigą išspręsti bylą, kurioje priimtas skundžiamas sprendimas, per protingą terminą, kaip nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje (toliau – Chartija) ir
 - imtis bet kokios kitos priemonės, kurią teismas manytų esant tikslingą.
- 18 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinį skundą ir
 - priteisti iš apeliančės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

- 19 Grįsdama savo apeliacinį skundą apeliantė nurodo penkis pagrindus. Pirmasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su teisės klaida, kurią Bendrasis Teismas padarė, kai inkriminavo apeliantei dalyvavimą „Europos klubo“ veikloje. Antrasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su teisės klaida, kurią Bendrasis Teismas padarė vertindamas klausimą, ar dėl apeliantės nepajėgumo mokėti turėtų būti sumažinta jai skirta bauda. Trečiasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su metodais, kuriuos Bendrasis Teismas taikė iš naujo apskaičiuodamas skirtą baudą. Ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su bylinėjimosi pirmojoje instancijoje išlaidomis. Penktasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su Chartijos 47 straipsnio antros pastraipos pažeidimu, nes Bendrasis Teismas nepriėmė skundžiamo sprendimo per protingą terminą.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 20 Pateikdama pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliantė primena, kad inkriminuodamas jai paneuropinį aptariamo kartelio mastą laikotarpiu nuo 2000 m. spalio 9 d. iki 2002 m. rugsėjo 19 d. Bendrasis Teismas rėmėsi, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 128–132, 144 ir 145 punktų, dviem aplinkybėmis, būtent, pirma, tuo, kad per 2000 m. gegužės 15 d. „Italijos klubo“ susitikimą buvo paminėtas „Europos klubas“, ir, antra, tuo, kad kitame 2000 m. spalio 9 d. „Italijos klubo“ susitikime dalyvavo dvi tik su „Europos klubu“ susijusios įmonės, būtent *Westfälische Drahtindustrie GmbH* (toliau – WDI) ir *Nedri Spanstaal BV* (toliau – *Nedri*), taip pat gamintojai, kurių iš esmės nedomino Italija, būtent *DWK Drahtwerk Köln GmbH* ir *Saarstahl AG* (toliau DWK).
- 21 Pirmiausia apeliantė teigia, kad Bendrasis Teismas iškraipė faktines aplinkybes ir akivaizdžiai klaidingai aiškino įrodymus, kai nusprendė, jog *Nedri* dalyvavo tik „Europos klubo“, o ne „Italijos klubo“ veikloje. Kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktų dokumentų, 2000 m. liepos–rugsėjo mėn. *Nedri* skelbė apie savo siekį gauti būtinus leidimus prekiauti jos produktais Italijoje. Taigi apeliantė galėjo suvokti šią bendrovę ne kaip „Europos klubo“ dalyvę, o kaip trečiąją bendrovę, kuri yra suinteresuota prisijungti prie „Italijos klubo“ tam, kad vėliau galėtų patekti į Italijos rinką.
- 22 Be to, Bendrojo Teismo nustatytas DWK ir „Europos klubo“ ryšys taip pat atsirado dėl įrodymų iškraipymo. Apeliantė pabrėžia, kad iš ginčijamo sprendimo 816 punkto aišku, jog DWK vykdė veiklą nacionalinėje teritorijoje, o tai paaiškina, kodėl Komisija inkriminavo jai visą „Italijos klubo“ veiklą, bent jau laikotarpiu nuo 1997 m. vasario 24 d. iki 2000 m. lapkričio 6 d. Taigi natūralu, kad DWK dalyvavo 2000 m. spalio 9 d. susitikime.
- 23 Apeliantė nurodo, kad vien aplinkybės, jog per 2000 m. gegužės 15 d. „Italijos klubo“ susitikimą vykusius pasitarimus „Europos klubas“ buvo paminėtas du kartus, vieną kartą tiesiogiai ir vieną kartą netiesiogiai, nepakanka, kaip tai matyti iš skundžiamo sprendimo 133–135 punktų, siekiant pagrįsti dalyvavimo pastarojo klubo veikloje inkriminavimą apeliantei.
- 24 Be to, apeliantė teigia, kad dvi aplinkybės (išdėstytos šio sprendimo 20 punkte), kuriomis Bendrasis Teismas rėmėsi inkriminuodamas jai paneuropinį kartelio mastą, geriausiai atveju leidžia daryti išvadą, kad ji žinojo apie „Europos klubo“ egzistavimą. Tačiau, kaip matyti iš 2013 m. liepos 4 d. Sprendimo *Komisija / Aalberts Industries ir kt.* (C-287/11 P, EU:C:2013:445) 63 punkto ir 2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Komisija / Verhuizingen Coppens* (C-441/11 P, EU:C:2012:778) 42 punkto, siekiant inkriminuoti įmonei pažeidimą, kurį darant ji tiesiogiai nedalyvavo, reikia įrodyti, pirma, kad ji žinojo apie kitų įmonių veiksmus šiuo klausimu arba galėjo protingai juos numatyti ir, antra, ketino savo elgesiu prisidėti prie visų dalyvių siektų bendrų tikslų.

- 25 Apeliantė mano, kad aplinkybės, kuriomis rėmėsi Bendrasis Teismas, neįrodo, nei to, kad ji žinojo apie kitų „Europos klubo“ įmonių elgesį arba galėjo jį protingai numatyti, nei to, kad ji ketino savo elgesiu prisidėti prie šio klubo. Skundžiamo sprendimo 144 punkte padaryta išvada, kad apeliantė „galėjo žinoti apie „Europos klubo“ pobūdį ir siekiamus tikslus“, taip pat padaryta iškraipius įrodymus.
- 26 Apeliantė teigia, kad šiomis aplinkybėmis Bendrojo Teismo aiškinimo klaidingas pobūdis yra juo labiau akivaizdus atsižvelgiant į tai, kad, pirma, rinkos už Italijos ribų jos visai nedomino, nes neturėdama reikalingų leidimų ji prekiaavo savo produktais tik Italijos teritorijoje, o antra, jos vaidmuo, įskaitant atliekamą „Italijos klube“, buvo mažareikšmis.
- 27 Apeliantė mano, kad skundžiamo sprendimo dalis, susijusi su jai skirta bauda, turi trūkumų.
- 28 Komisija mano, kad pirmasis apeliacinio skundo pagrindas yra akivaizdžiai nepriimtinas arba bet kuriuo atveju nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 29 Pirma, dėl apeliantės pateiktų pirmųjų argumentų, išdėstytų šio sprendimo 21–23 punktuose, darytina išvada, kad prisidengdama įrodymų iškraipymu apeliantė iš tikrųjų siekia, kad Teisingumo Teismas iš naujo įvertintų faktines aplinkybes ir įrodymus, pateiktus Bendrajame Teisme ir susijusius su ryšiais tarp *Nedri* ir „Europos klubo“, viena pusė, ir DWK ir šio klubo, kita pusė. Kadangi apeliacinio skundo stadijoje tokie argumentai nepriimtini, juos reikia atmesti.
- 30 Antra, dėl apeliantės papildomų argumentų, išdėstytų šio sprendimo 24–26 punktuose, pažymėtina, kad šiais argumentais apeliantė ginčija ne tai, kaip Bendrasis Teismas aiškino šio sprendimo 24 punkte nurodytą teismo praktiką, o tai, kad jis tą teismo praktiką taikė nagrinėjamam atvejui.
- 31 Iš tikrųjų skundžiamo sprendimo 29 punkte Bendrasis Teismas teisingai priminė Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią įmonė, dalyvavusi darant tokį vieną ir sudėtinį pažeidimą savo veiksmais, priskirtiniais prie susitarimo ar suderintų veiksmų, turinčių antikonkurencinį tikslą, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį, ir kuriais siekiama prisidėti prie viso pažeidimo darymo, taip pat gali būti atsakinga už kitų įmonių veiksmus darant tą patį pažeidimą už visą savo dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį, jeigu įrodyta, kad minėta įmonė ketino savo elgesiu prisidėti prie visų dalyvių siektų bendrų tikslų ir kad ji žinojo apie tikrąjį kitų įmonių siekiant tų pačių tikslų planuotą ar praktiškai įgyvendintą neteisėtą elgesį ar kad galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirengusi priimti riziką (2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Komisija / Verhuizingen Coppens*, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 42 punktas).
- 32 Toliau išsamiai išnagrinėjęs, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 108–141 punktų, jame nurodytas aplinkybes dėl apeliantės dalyvavimo darant vieną nagrinėjamą pažeidimą, Bendrasis Teismas nusprendė, visų pirma to sprendimo 144 ir 145 punktuose, kad atsižvelgdama į šiuos įrodymus Komisija turėjo teisę padaryti išvadą, jog skaičiuojant nuo 2000 m. spalio 9 d. *Trame* „savo elgesiu ketino prisidėti prie bendrų visų kartelio dalyvių siektų tikslų <...> ir žinojo apie tikrąjį kitų įmonių siekiant tų pačių tikslų planuotą ar praktiškai įgyvendintą neteisėtą elgesį arba galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirengusi priimti riziką“.
- 33 Vadinas, ginčydama įrodomąją galią, kurią minėtiems įrodymams priskyrė Bendrasis Teismas, ir siekdama paneigti pastarojo šiuo atžvilgiu padarytas išvadas apeliantė savo argumentais Teisingumo Teismo dar kartą prašo įvertinti faktines aplinkybes ir įrodymus, t. y. atlikti kitą vertinimą, nei atliko Bendrasis Teismas savarankiškai įvertinęs faktines aplinkybes.
- 34 Todėl visas pirmasis apeliacinio skundo pagrindas nepriimtinas ir atmestinas.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 35 Pateikdama antrąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliantė teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nepaaiškino pirmojoje instancijos pateikto ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad vertindama galimybę sumažinti baudas dėl nepajėgumo mokėti Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą, atmetimo motyvų.
- 36 Apeliantė primena, kad Bendrajame Teisme buvo pateikusi ieškinio pagrindą, susijusį su tuo, kad Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą, kai sumažino CB ir *Itas* baudas ir nesumažino jai skirtos baudos, nors jos finansinė padėtis buvo prastesnė nei CB ir *Itas*. Nepaisant konkrečių Bendrajame Teisme šiuo klausimu pateiktų argumentų, Teismas skundžiamo sprendimo 391 ir 392 punktuose tik nurodė, kad siekdama nustatyti, ar tenkinamos nepajėgumo mokėti kriterijaus taikymo sąlygos, Komisija atsižvelgė į kiekvienos įmonės finansinę padėtį, o ne į jų dalyvavimo darant pažeidimą sąlygas. Bendrasis Teismas neišnagrinėjo didelės apimties ir tikslios finansinio ir turinio pobūdžio informacijos, kurią apeliantė pateikė vykstant procesui.
- 37 Tai, kad Bendrasis Teismas neišnagrinėjo šių apeliantės argumentų, taip pat matyti iš skundžiamo sprendimo 353 punkto, kuriame Bendrasis Teismas trumpai išdėstė (neteisingai ir neišsamiai) požiūrį, pateiktą šiuo klausimu pirmojoje instancijoje pateiktame ieškinyje.
- 38 Apeliantė priduria, kad dėl šios priežasties skundžiamas sprendimas taip pat turi trūkumų, kiek tai susiję su jai skirta bauda.
- 39 Komisija mano, kad antrasis apeliacinio skundo pagrindas nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 40 Kadangi argumentais, išdėstytais nagrinėjant šį apeliacinio skundo pagrindą, apeliantė Bendrąjį Teismą kaltina dėl pareigos motyvuoti nepaisymo, kai skundžiamo sprendimo 391 ir 392 punktuose Teismas teisiškai neatsakė į argumentus, pateiktus grindžiant pirmojoje instancijoje nurodytą pagrindą, susijusį su vienodo požiūrio principo pažeidimu, primintina, kad SESV 296 straipsnyje numatyta pareiga motyvuoti yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia skirti nuo motyvavimo pagrįstumo, nuo kurio priklauso ginčijamo teisės akto teisėtumas iš esmės (2011 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Elf Aquitaine / Komisija*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 146 punktą ir jame nurodyta teismo praktiką).
- 41 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką Bendrojo Teismo pareiga pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 36 straipsnį ir 53 straipsnio pirmą pastraipą motyvuoti savo sprendimus neįpareigoja šio teismo nuosekliai pateikti detalaus atsakymo į kiekvieną bylos šalių pateiktą argumentą. Taigi motyvavimas gali būti numanomas, jeigu jis leidžia suinteresuotiesiems asmenims suprasti, kuo pagrįstas Bendrojo Teismo sprendimas, o Teisingumo Teismui – turėti pakankamai informacijos, kad galėtų vykdyti kontrolę pagal pateiktą apeliacinį skundą (2016 m. kovo 8 d. Sprendimo *Graikija / Komisija*, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 38 punktą).
- 42 Nagrinėjamu atveju darytina išvada, kad skundžiamo sprendimo 391 ir 392 punktuose pateiktas motyvavimas leidžia suinteresuotiesiems asmenims ir ypač apeliantei suprasti, kuo pagrįstas Bendrojo Teismo sprendimas, o Teisingumo Teismui – turėti pakankamai informacijos, kad galėtų vykdyti kontrolę pagal šį apeliacinį skundą.

- 43 Tiek, kiek apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą dėl teisės klaidos, kurią jis padarė neatsižvelgęs į visas svarbias aplinkybes, pakanka pažymėti, kad net jeigu *Trame* pirmojoje instancijoje pateikė šio sprendimo 35 ir 36 punktuose nurodytus argumentus ir šie argumentai buvo tik iš dalies išdėstyti skundžiamo sprendimo 353 punkte, bet kuriuo atveju apeliantės argumentai yra nepagrįsti.
- 44 Iš tiesų, kadangi skundžiamo sprendimo 355–390 punktuose Bendrasis Teismas nurodė priežastis, dėl kurių manė, jog apeliantė gali sumokėti jai skirtą baudą, jis galėjo atsakyti tik į jame pateiktą kaltinimą dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo ir skundžiamo sprendimo 391 punkte konstatuoti, kad CB ir *Itas* finansinės padėties buvo skirtingos ir kad „būtent atsižvelgdama į šiuos skirtumus, o ne į įmonių dalyvavimo darant pažeidimą sąlygas, Komisija nusprendė, jog reikia iš dalies sumažinti atitinkamos baudos dydį, apskaičiuotą siekiant atsižvelgti į kiekvienos iš šių įmonių nepajėgumą mokėti“.
- 45 Toks vertinimas, pirma, nėra teisiškai klaidingas ir, antra, nepanašu, kad jis būtų susijęs su kokia nors klaida, kurią Bendrasis Teismas tariamai padarė neatsižvelgęs į tam tikrą aplinkybę.
- 46 Taigi antrasis apeliacinio skundo pagrindas nepagrįstas ir turi būti atmestas.

Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 47 Pateikdama trečiąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliantė nurodo, kad skundžiamas sprendimas nemotyvuotas, kiek tai susiję su baudos apskaičiavimu. Konkrečiai kalbant, iš šio sprendimo teksto neišmanoma nustatyti, kokį apskaičiavimo metodą taikė Bendrasis Teismas, siekdamas nustatyti šios baudos dydį. Tačiau atsižvelgiant į minėto sprendimo 398 punkte padarytas išvadas galima pagrįstai manyti, kad minėtas metodas nėra tas pats metodas, kuriuo rėmėsi pati Komisija.
- 48 Dėl tinkamo paaiškinimo, visų pirma dėl kiekvienai faktinei aplinkybei priskirtos „svarbos“, nebuvimo apeliantė negalėjo palyginti, pirma, Komisijos atliktų kitoms ginčijamo sprendimo adresatėms, nepareikšusioms Bendrajame Teisme ieškinių, arba adresatėms, kurių pareikštame ieškinyje išdėstyti argumentus Bendrasis Teismas atmetė, skirtinos baudos apskaičiavimų ir, antra, baudos apskaičiavimų, kuriuos pats Bendrasis Teismas atliko tais atvejais, kai kitų šio sprendimo adresatėms argumentams, analogiškiems apeliantės pateiktiems argumentams, buvo pritarta ir tai lėmė baudos dydžio perskaičiavimą. Pareiga motyvuoti įgyja ypatingą reikšmę, kai daug įmonių nubausta už tą patį pažeidimą.
- 49 Remdamasi, be kita ko, 2000 m. lapkričio 16 d. Sprendime *Weig / Komisija* (C-280/98 P, EU:C:2000:627, 52–68 punktai) ir 2000 m. lapkričio 16 d. Sprendime *Sarrió / Komisija* (C-291/98 P, EU:C:2000:631, 91–100 punktai) patvirtinta teismo praktika apeliantė teigia, kad yra daug precedentų, kai Teisingumo Teismas manė turįs panaikinti Bendrojo Teismo sprendimą dėl to, kad tikrindamas baudą šis taikė kitokį apskaičiavimo metodą nei metodas, kurį Komisija ar pats Bendrasis Teismas taikė kitoms darant atitinkamą pažeidimą dalyvavusioms įmonėms. Nors Teisingumo Teismas iš tikrųjų jau yra nusprendęs, be kita ko, 2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija* (C-295/12 P, EU:C:2014:2062) 181 punkte, kad Komisija neprivalo nurodyti skaičių, susijusių su baudos apskaičiavimo būdu, jis vis dėlto pažymėjo, jog „pageidautina“, kad bent jau būtų nurodyta baudos dydžio nustatymo tvarka.
- 50 Skundžiamo sprendimo 399 punkte padarytos trumpos nuorodos į su pažeidimo sunkumu ir trukme susijusius kriterijus ir bausmių individualizavimo principą nepakanka šiai spragai užpildyti, visų pirma turint omenyje nagrinėjamo atvejo sudėtingumą ir daugybę veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti.
- 51 Komisija teigia, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 52 Darytina išvada, kad atsižvelgiant į šio sprendimo 40 ir 41 punktuose primintą teismo praktiką skundžiamas sprendimas tenkina Bendrajam Teismui tenkančius motyvavimo reikalavimus, nes jo 401–407 punktuose Bendrasis Teismas išsamiai apibūdino veiksnius, į kuriuos atsižvelgė priimdamas sprendimą dėl baudos dydžio nustatymo (šiuo klausimu žr. 2012 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *E.ON Energie / Komisija*, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 133 punktą).
- 53 Konkrečiai kalbant, skundžiamo Sprendimo 398–408 punktuose Bendrasis Teismas, pasinaudodamas savo neribota jurisdikcija, *Trame* skirtos baudos dydį nustatė atsižvelgdamas į jos dalyvavimą darant vieną pažeidimą. To sprendimo 401–405 punktuose Bendrasis Teismas išdėstė su apeliančės padėtimi susijusias aplinkybes, kurios, jo nuomone, yra svarbios nustatant dalyvavimo darant pažeidimą sunkumą ir trukmę. Iš minėto sprendimo 406 punkto matyti, kad nustatydamas šios baudos dydį Bendrasis Teismas taip pat atsižvelgė į būtinybę užtikrinti pakankamai atgrasantį jos poveikį ir į proporcingumo principą.
- 54 Iš skundžiamo sprendimo 398–406 punktų taip pat matyti, kad, Bendrojo Teismo nuomone, jis neprivalo paisyti nei Komisijos skaičiavimų, nei jos gairių, o turi pats įvertinti baudos dydį atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes.
- 55 Šiomis aplinkybėmis apeliante negali kaltinti Bendrojo Teismo dėl nepakankamo motyvavimo dėl to, kad jis nepaaiškino nei taikyto apskaičiavimo metodo, nei, visų pirma, „svarbos“, priskirtos kiekvienai faktinei aplinkybei, į kurią jis atsižvelgė šiuo atveju.
- 56 Primintina, kad tik tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad sankcijos dydis yra ne tik netinkamas, bet ir toks didelis, kad jį būtų galima laikyti neproporcingu, reikėtų konstatuoti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą dėl to, kad baudos dydis yra netinkamas (2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 205 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 57 Motyvavimas, kurį Bendrasis Teismas pateikė šiuo atveju vertindamas baudos dydį, leido apeliantei Teisingumo Teisme remtis tariamu neproporcingumu, kaip tai suprantama pagal ankstesniame šio sprendimo punkte primintą teismo praktiką, o Teisingumo Teismui – vykdyti savo kontrolę.
- 58 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, trečiasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl ketvirtojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 59 Apeliante teigia, kad Bendrojo Teismo padarytos ir nagrinėjant du pirmuosius apeliacinio skundo pagrindus nurodytos teisės klaidos sugriauna skundžiamo sprendimo 411 ir 412 punktuose Bendrojo Teismo padarytą išvadą, kad kiekviena iš šalių turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas.
- 60 Komisija tvirtina, kad nėra pagrindo keisti skundžiamo sprendimo šiuo klausimu, nes neturi būti pritarta nei pirmajam, nei antrajam apeliacinio skundo pagrindui.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 61 Kadangi šis pagrindas priklauso nuo pirmojo ir antrojo apeliacinio skundo pagrindų, arba vieno iš jų, sėkmės, o abudu minėti pagrindai buvo atmesti, reikia atmesti ir šį pagrindą.

Dėl penktojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 62 Remdamasi 2014 m. lapkričio 12 d. Sprendime *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija* (C-580/12 P, EU:C:2014:2363) patvirtinta teismo praktika, apeliantė teigia: kai akivaizdu, kad Bendrasis Teismas padarė pakankamai sunkų jam pagal Chartijos 47 straipsnio antrą pastraipą tenkančios pareigos išnagrinėti iškeltą bylą per protingą terminą pažeidimą, Teisingumo Teismas gali nagrinėti prašymą dėl žalos atlyginimo.
- 63 Apeliantės nuomone, šiuo atveju šios sąlygos įvykdytos. Konkrečiai kalbant, tarp ieškinio pareiškimo dienos, t. y. 2010 m. rugsėjo 15 d., ir skundžiamo sprendimo paskelbimo dienos, t. y. 2015 m. liepos 23 d., praėjo beveik penkeri metai, įskaitant beveik dvejų metų neveikimo laikotarpį nuo datos, kai Komisija pateikė tripliką, ir datos, kai Bendrasis Teismas pranešė šalims apie proceso organizavimo priemones. Apeliantė mano, kad šie terminai pernelyg ilgi ir nepateisinami.
- 64 Komisija teigia, kad penktasis apeliacinio skundo pagrindas akivaizdžiai nepriimtinas, nes prašydama Teisingumo Teismo konstatuoti, kad Bendrasis Teismas nepaisė Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje įtvirtintos pareigos, apeliantė siekia tik skundžiamo sprendimo panaikinimo. Nors tam tikruose sprendimuose Teisingumo Teismas *obiter dictum* yra konstatavęs, kad proceso Bendrajame Teisme trukmė pernelyg ilga, tokie konstatavimai neturėjo įtakos tų sprendimų rezoliucinėse dalyse padarytoms savarankiškomis išvadoms. Be to, šioje byloje nagrinėjama situacija skiriasi, nes apeliantė, grįsdama prašymą priimti savarankišką išvadą, suformulavo specialų reikalavimą ir pateikė taip pat specialų pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 65 Tiek, kiek apeliantė Teisingumo Teismo prašo išnagrinėti jos prašymą atlyginti žalą, patirtą dėl Bendrojo Teismo tariamai padaryto Chartijos 47 straipsnio antros pastraipos pažeidimo, reikia priminti, kad sankcija už Europos Sąjungos teismo pareigos pateiktas bylas išnagrinėti per protingą terminą nepaisymą turi būti skiriama pareiškiant Bendrajame Teisme ieškinį dėl žalos atlyginimo, nes toks ieškinys yra veiksminga teisių gynimo priemonė. Taigi prašymas atlyginti žalą, atsiradusią dėl Bendrojo Teismo pareigos išnagrinėti bylą per protingą terminą nesilaikymo, negali būti pateiktas Teisingumo Teismui tiesiogiai su apeliaciniu skundu, jį reikia pateikti pačiame Bendrajame Teisme (2013 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Gascogne Sack Deutschland / Komisija*, C-40/12 P, EU:C:2013:768, 89 ir 90 punktai; 2013 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Groupe Gascogne / Komisija*, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 83 ir 84 punktai ir 2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 66 punktas).
- 66 Bendrasis Teismas, turintis jurisdikciją pagal SESV 256 straipsnio 1 dalį ir gavęs prašymą atlyginti žalą, tokį prašymą turi išnagrinėti kita kolegija nei ta, kuri išsprendė bylą, kurios nagrinėjimo trukmė kritikuojama (2013 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Groupe Gascogne / Komisija*, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 90 punktas ir 2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 67 punktas).
- 67 Todėl tokiu atveju, kai yra akivaizdu (ir šalys dėl to neturi pateikti papildomų įrodymų), kad Bendrasis Teismas padarė pakankamai sunkų pareigos išnagrinėti bylą per protingą terminą pažeidimą, Teisingumo Teismas gali tai konstatuoti (2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *Repsol Lubricantes y Especialidades ir kt. / Komisija*, C-617/13 P, EU:C:2016:416, 100 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

- 68 Taip nėra šiuo atveju. Nagrinėjamoje byloje šalys būtinai turi pateikti papildomų įrodymų tam, kad Teisingumo Teismas galėtų priimti sprendimą dėl proceso Bendrajame Teisme trukmės „neprotingo“ pobūdžio.
- 69 Todėl penktasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas.
- 70 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad visas apeliacinis skundas turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 71 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.
- 72 Pagal to paties Reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš apeliančės ir pastaroji pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Priteisti iš *Trafilerie Meridionali SpA* bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.